

TOMÍČKOVI: 0 chlapcovi, ktorý sa nestal číslom

HOLOKAUST

2. SV. VOJNA

6 - 12 rokov

Občianska výchova, ZSV

Dejepis

Do 10 osôb

10-30 osôb

Časová dotácia:

45 minút

Cieľ aktivity:

Zoznámiť žiactvo cez príbeh malého chlapca s perzekúciou Židov počas 2. svetovej vojny.

Pomôcky a príprava:

Vytlačiť celú sadu obrázkov (1 obrázok na 1 stranu A4), obrázky rozložíte po triede tak, aby si ich mohli žiačky a žiaci prezrieť.

Kľúčové kompetencie:

Občianska, komunikatívna, sociálna a personálna.

1. Úvodná časť: Práca s obrázkami - žiačkam a žiakom zadajte, aby si prezreli obrázky a odpovedali na tieto otázky:

1. Kde, kto, kedy a komu nakreslil tieto obrázky?

- *Odpoveď: V roku 1944 v Terezíne Bedřich Fritta svojmu synovi Tomíčkovi k tretím narodeninám.*

2. Čo to bolo za dobu, na čo v roku 1944 slúžil Terezín?

- *Odpoveď: Posádkové mesto Terezín sa stalo v rokoch 1941 – 1945 koncentračným táborom, prešlo ním 140 000 Židov, do vyhladzovacích táborov na východ bolo deportovaných okolo 88 000 väzňov a väzenkýň.*

3. Čo taká ručne maľovaná knižka mohla v Terezíne počas vojny nahradiť?

- *Odpoveď: Bol to darček, namiesto leporela, mohla nahradiť fotoalbum, denník, rozprávkovú knižku...*

2. Skupinová práca: Čo všetko sa z obrázkov môžeme dozvedieť?

Zadanie: Skúste spoločne rozdeliť obrázky do niekoľkých tematických okruhov.

(Žiačkam a žiakom dáme čas cca 10 minút na zoskupenie obrázkov podľa tém, potom svoju prácu prezentujú.)

Možné okruhy:

- Čo Tomík robí, čo už vie.
- Čo sa z obrázkov môže naučiť (leporelo – zvieratká, predmety, farby...).
- S čím sa hrá...
- Niečo o rodičoch.
- Čo by v budúcnosti mohol robiť (a čo rodičia nechcú, aby robil).
- Aký by mohol byť ich život, keby neboli v Terezíne.

3. Práca s knihou - Bedřich Fritta, Ivan Klíma - O chlapcovi, ktorý sa nestal číslom (Židovské múzeum v Prahe, 1998)

Ivan Klíma (1931-2025) - prozaik, dramatik a publicista, disident. Narodil sa v Prahe, v čase dospievania strávil viac ako tri roky v terezínskom ghete.

- Výtvarník Bedřich Fritta namaľoval v koncentračnom tábore Terezín svojmu synovi Tomíkovi obrázkovú knižku k tretím narodeninám.
- Ivan Klíma napísal k týmto obrázkom príbeh chlapca, ktorý sa nestal číslom. Napísal ten príbeh pre malé deti, rozprával o vojskách čierneho panovníka, ktoré nás obsadili, o čiernych úradníkoch a ozbrojencoch v čiernych uniformách so smrťhlavmi na čiapkach, o zostavovaní zoznamov tých, čo mali veľké nosy, kučeravé vlasy... tí čierni úradníci vymýšľali zákazy, čo títo ľudia nemôžu robiť, prevádzali ich do vojenskej pevnosti, odkiaľ sa mnoho ľudí nevrátilo. Bol tam aj Tomík so svojimi rodičmi, otecko mu namaľoval k tretím narodeninám knižku. Ale pretože autor nerozpráva rozprávku, ale ako to naozaj bolo, tak z Terezína sa z rodiny vrátil len Tomík (chlapec, ktorý sa nestal číslom).
- Možno doplniť o ukážky z knihy (pozri prílohu):
- Ulica 5 Ulica 19 Ulica 52

4. Záver – spoločné zamyslenie

Otázka: Čo znamená, že sa Tomík – chlapec – nestal číslom?

Odpoveď: Prežil a nestal sa 1 zo 6 000 000 miliónov obetí holokaustu Židov počas 2. svetovej vojny.